

Lausuntopyyntö Varsinais-Suomen kunnille koskien Varsinais-Suomen hyvinvointialueen sosiaali- ja terveystieteiden palveluverkon uudistamisesta

Kyselyn tarkoitus on esitellä luonnosta sote-keskusten, sote-asetusten ja sote-pisteiden alueellisesta sijoittumisesta perusteineen ja tarjota kunnille mahdollisuus antaa siitä lausuntonsa.

Lausuntopyynnön liitemateriaalina toimitetaan:

- Varhan palvelustrategia
- 15.3. esitetty sote-keskustalvluverkkosuunnittelun PP-esitys pdf-versiona
- väestöennusteet alueittain (FCG:n tekemä PP pdf:nä)

1. Kunta / Kommun *

Paimio / Pemark

2.

Toimielin/virkatehtävä, jonka näkemystä vastaus edustaa

Paimion kaupunginhallitus

3. Vastauksen antajan nimi / Namn på den svarande

Jaana Hölsö

4. Esitetty viranhaltijaluonnos pohjautuu Varhan palvelustrategiaan ja palveluverkkosuunnittelun tarkennettuihin periaatteisiin, joista aluevaltuuston on tarkoitus päättää 24.4. Luonnos huomioi sote-keskuspalvelujen nykykäytön määrän, väestöennusteiden sekä pitkän aikavälin palvelutarve-ennusteiden lisäksi virkamiesarviot henkilöstön saatavuudesta. Lisäksi siinä on otettu huomioon tiedot kiinteistöjen kunnosta, toimipisteiden fyysinen saavutettavuus sekä hyvinvointialueen taloudellinen tilanne ja valtuuston hyväksymät tuottavuustavoitteet.

Hyvinvointialueen palveluverkkoa ei näkemyksemme mukaan ole tarkoituksenmukaista suunnitella kunta- tai organisaatiolähtöisesti, vaan suunnittelussa on huomioitu mahdollisuus palvelujen tarjoamiseen yli kunta- ja seutukuntarajojen huomioiden luonnolliset asiointisuunnat ja palvelujen ajallinen saavutettavuus.

	Kyllä, täysin / Ja, helt och hållet	Kyllä, osin / Ja, delvis	Emme ota kantaa / Ingen åsikt	Emme täysin / Inte helt och hållet	Emme lainkaan / Inte alls
a) Pidätkö perusteltuna käyttää esitettyjä palvelutarve-ennusteita palveluverkkosuunnittelun pohjana? / Anser ni att det är motiverat att använda de presenterade prognoserna över framtida servicebehov som grund för planering av servicenätet?	☐	☒	☐	☐	☐
b) Pidätkö perusteltuna käyttää henkilöstön saatavuusarvioita palveluverkkosuunnittelun pohjana? / Anser ni att det är motiverat att använda prognoser över personaltillgången som grund för planeringen av servicenätet?	☒	☐	☐	☐	☐
c) Pidätkö perusteltuna käyttää nykyisten sote-kiinteistöjen sijainti- ja kuntotietoa palveluverkkosuunnittelun pohjana? / Anser ni att det är motiverat att använda de befintliga social- och hälsovårdsfastigheternas kondition och placering som grund för planeringen av servicenätet?	☐	☒	☐	☐	☐
d) Pidätkö perusteltuna huomioida hyvinvointialueen taloudellinen tilanne palveluverkkosuunnittelun pohjana? / Anser ni att det är motiverat att ta hänsyn till välfärdsområdets ekonomiska situation som grund för planeringen av servicenätet?	☐	☒	☐	☐	☐
e) Pidätkö perusteltuna käyttää kuntarajat ylittävää tarkastelua palveluverkkosuunnittelun pohjana? / Anser ni att det är motiverat att använda en kommunövergripande betraktelse som grund för planeringen av servicenätet?	☒	☐	☐	☐	☐

5. Mikäli vastasitte, että edellä kuvatut tiedot eivät ole perusteltuja käyttää palveluverkkosuunnittelun pohjana, kertokaa, miksi.

Kohta b: Toistaiseksi henkilöstön saatavuus on ollut hyvä sotekeskuspalveluissa, mutta laboratoriopalveluiden kohdalla palvelut eivät vastaa alueen väestön palvelutarvetta ja niiden supistamista on perusteltu henkilöstön rekrytointivaikeudella. Palveluverkon tulee perustua palvelutarpeeseen ja kaikki keinot henkilöstön saatavuuden parantamiseksi tulee käyttää ennen palveluverkon supistamista.

Kohta d. Hyvinvointialueen taloudellinen tilanne on pakko huomioida, mutta säästöjä tulisi etsiä muualta kuin pelkästään palveluverkosta. Palvelujen keskittämien ja lähipalveluiden heikentäminen voi johtaa lisätyihin kustannuksiin erikoissairaanhoidossa.

Kohta e. Kuntarajat huomioidaan suunnittelussa riittävät lähipalvelut huomioiden. Toisaalta esim. Paimion ja Sauvon yhteisiä palveluita tulee kehittää yli kuntarajojen. Myös lähikunnat, esim. Kemiönsaari tulee huomioida kuntarajat ylittäviä palveluita suunniteltaessa.

6. Mitä positiivisia vaikutuksia näette seuraavan kuntarajat ylittävstä palveluverkkosuunnittelusta?

Palvelujen saatavuus/monipuolisuus paranee.

Asiakkaan valinnan mahdollisuus lisääntyy.

Mahdollista valita sopivan kulkuyhteyden varten.

Kuntarajat ylittävä tarkastelu mahdollistaa toisaalta aikaisemman yhteistyön henkilöstön ja tilojen yhteiskäytössä naapurikuntien ja alueiden kesken. Esimerkiksi Paimio ja Sauvo ovat tehneet yhteistyötä, ja osa palveluista on jalkautunut Paimiosta Sauvon terveysasemalle, jossa hyvät tilat ovat mahdollistaneet riittävän palvelutarjonnan. Kuntarajat ylittävä palveluverkko mahdollistaa mm. kotisairaalapalvelut kaikkiin kuntiin.

7. Mitä negatiivisia vaikutuksia näette seuraavan kuntarajat ylittävstä palveluverkkosuunnittelusta?

Palvelujen saatavuus, esim. autottomilla heikkenee, joukkoliikenteen merkitys kasvaa.

Riski negatiivisiin vaikutuksiin kasvaa, jos palveluita keskitetään liikaa eikä huomioida riittävästi lähipalveluiden tarvetta esim. tarjoamalla jalkautuvia palveluita, ja jos palveluita karsitaan ennen kuin korvaavat jalkautuvat ja digitaaliset palvelut ovat aidosti käytettävissä.

Vuodeosastopalvelujen ja kotisairaalapalveluiden keskittäminen seudullisesti voi vaarantaa paikallista yhteistyötä ja integraatiota kotiin annettavien palveluiden suhteen.

8. Sote-keskukset, sote-asemat ja sote-pisteet sijoittuvat väestökeskittymiin, joissa palvelujen ajatellaan olevan hyvin saavutettavia. Miten esitelty luonnos tukee näkemyksenne mukaan palvelujen saavutettavuutta eri väestöryhmien kannalta?

	Riittävästi / Tillräckligt	Jokseenkin riittävästi / Till någon grad	Ei riittävästi / Inte tillräckligt	Emme ota kanta / Ingen åsikt
a) lapset ja nuoret / barn och ungdomar	☐	☒	☐	☐
b) työikäiset / personer i arbetsför ålder	☒	☐	☐	☐
c) ikääntyneet / de äldre	☒	☐	☐	☐
d) ruotsinkieliset / svenskspråkiga	☐	☒	☐	☐
e) muut väestöryhmät, mitkä / andra befolkningsgrupper, vilka	☐	☒	☐	☐
maahanmuuttajat				

9. Mikäli vastasitte "ei riittävästi", kertokaa miksi.

Kohta a. Tällä hetkellä lasten ja nuorten palvelut Paimiossa ovat riittävällä tasolla. Suunnitelmassa on esitetty perheneuvolapalvelujen tarjoamista vain alueellisesti keskitettynä. Niitä tulisi tarjota jalkautuvina palveluina myös soteasemien yhteyteen. Paimion perheneuvolapalvelut olivat aikaisemmin keskitettynä Kaarina. Palvelun käynnistäminen Paimiossa paransi huomattavasti palvelun saavutettavuutta asiakkaiden näkökulmasta ja lisäsi integraatiota muihin paikallisiin lasten ja nuorten palveluihin.

Kohta c. Ikääntyneiden palveluissa on tärkeää asumispalveluiden tarjoaminen ensisijaisesti omalla paikkakunnalla. Ikääntyneille tarjottava päivätoiminta ja mahdollisuuksien mukaan lyhytaikaishoito tulisi säilyttää lähipalveluna paikkakunnalla.

Kohta d. tulisi huomioida kaksikielisyys ja palvelu myös toisella virallisella kielellä

Kohta e. Tällä hetkellä keskitettyinä olevia maahanmuuttajien palveluja tulisi olla tarjolla esim. liikkuvina palveluina sote-keskuksissa, -asemilla ja -pisteissä.

10. Miten arvioitte esitetyn luonnoksen vaikuttavan kuntanne elinvoimaan, alueenne työvoimaan ja yrityksiin ja muihin sidosryhmiin?

	Vahvasti positiivinen vaikutus / Stark positiv påverkan	Jonkin verran positiivinen vaikutus / Viss positiv påverkan	Emme ota kantaa / Ingen åsikt	Jonkin verran negatiivinen vaikutus / Viss negativ påverkan	Vahvasti negatiivinen vaikutus / Stark negativ påverkan
a) kuntanne talous / ekonomin i er kommun	☐	☒	☐	☐	☐
b) alueenne työllisyys / sysselsättningen i er region	☐	☒	☐	☐	☐
c) alueenne yritykset / företagen i er region	☐	☒	☐	☐	☐

11.

Millaisia/mitä muita positiivisia vaikutuksia tunnistatte?

Tunnistaa Paimion elinvoimaisena Turun ja Salon välissä olevana kaupunkina Asiakkaiden tarvitsemien lähipalveluiden säilyminen paikkakunnalla vaikuttaa kunnan elinvoimaan. Työvoiman saatavuus paikkakunnalla on ollut hyvä. Sotepalvelut ovat tärkeitä myös paikkakunnan yritysten, esim. apteekin kannalta.

TE24 uudistuksen myötä työvoimapalvelut ovat siirtymässä kuntien vastuulle ja tämä on tärkeä yhteistyöalue.

Uudenlaista työllistymistä ja sitä myöden uusia asukkaita, yhteistyö lisääntyy lähikaupunkien kanssa

12. Millaisia/mitä muita negatiivisia vaikutuksia tunnistatte?

Mikäli lääkärin vastaanottopalvelujen ja suun terveydenhuollon palveluita vähennetään tai lopetetaan Sauvon sote-pisteeltä, ei Paimiossa ole vapaita tiloja vastaanottamaan näitä palveluita. Niinpä Paimio pitää tarpeellisenä näiden palveluiden säilyttämisen Sauvossa, jossa on aikaisemman kuntayhtymän perua asianmukaiset tilat.

Paimion laboratorionäytteenottopalvelut heikkenivät merkittävästi, kun ne siirrettiin pois terveysasemalta. Näytteenottopalvelut pitää palauttaa terveysasemalle, koska se tukee merkittävästi tehokasta asiakaspalvelua ja hoidon joustavuutta. Näytteenoton hybridimalli tehostaa palveluiden käyttöä ja saatavuutta. Tämä parantaa myös diagnostiikkaa ja sairauksien nopeaa hoitoa.

Hyviä osaajia saattaa valua muualle.

13. Mitä keinoja tunnistatte mahdollisten negatiivisten vaikutusten hillitsemiseksi?

Tarkastellaan Paimion ja Sauvon alueen palveluja kokonaisuutena ja mahdollistetaan aikaisempi yhteistyö ja jalkautuvat palvelut. Palautetaan laboratorionäytteenotto ja perustason analyysi Paimion sote-aseman yhteyteen.

14. Mitä muuta haluatte sanoa Varhan palveluverkkosuunnittelusta?

Paimion kaupungin väestöennusteen väestöjakauma taajaman ja haja-asutusalueen kesken pitää tarkistaa. Nyt näyttää siltä, että asukasmäärät ovat väärinpäin, kuten myös väestönkasvua osoittavat luvut.

Palvelujen järjestämisessä voisi huomioida myös laajemmin lähialueiden asukkaiden palvelutarve.

Sairaalapalveluiden osalta huomioitava Salon sairaalan palvelujen tärkeys paimiolaisille.